

Predstavljanje Zajednice praktičara operatera PPOV

dr Marija Mihajlović - Kostić, JKP BVK

Zorana Talić Petrović, UTVSI

UVOD

- 10-15% komunalnih otpadnih voda u Srbiji prečišćava se u skladu sa standardima i zakonskom regulativom.
- Ne postoji dovoljan broj kvalifikovanih i obučenih kadrova koji će moći da planiraju, sprovedu i prate projekte iz ove oblasti, kao ni stručnjaka koji rade ili će raditi i održavati postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV).
- Ideja o pokretanju Zajednice praktičara operatera PPOV (ZP) u UTVSI pojavila se tokom pripreme podloga projekta Pобољшanje usluga članstva koji podržava RCDN. (RCDN-Regionalna mreža za razvoj kapaciteta u Jugoistočnoj Evropi u oblasti vodnih usluga)
- Pristup ZP je razvio RCDN vodeći se iskustvima i znanjima kojima su raspolagali Švajcarsko udruženje voda (VSA) i Nemačko udruženje za vodoprivredu, otpadne vode i otpad (DWA).

Šta je ZP i kako ona funkcioniše?

- **ZP - slobodna forma udruživanja pojedinaca.** Zajednicu praktičara čine **tehnički kadrovi** iz redova zaposlenih na PPOV, koji kroz interaktivnu saradnju razmenjuju iskustva i unapređuju znanja, definišu potrebe, probleme i planiraju aktivnosti.
- **ZP - koristan mehanizam koji kroz obuku, razmenu iskustva, vođenje i mentorski rad doprinosi unapređenju zajedničkog znanja i donošenju novih rešenja.**

- Zaposleni na PPOV se suočavaju sa mnogobrojnim pitanjima u vezi rada i održavanja, problemima zbrinjavanja mulja, energetskeg upravljanja, nabavke... **ZP je alat** koji omogućava da se svi stručnjaci uključe i svojim znanjem i iskustvom u neposrednoj komunikaciji pomognu i deluju na poboljšano upravljanje PPOV.
- Kroz proces zajedničkog učenja **članovi ZP svoja znanja nadograđuju**. Novi problemi i teme u sledećim fazama zajedničkog rada i saradnje mogu da podstaknu članove da potraže konkretna rešenja ili donesu nove politike i inicijative za izmenu zakonodavstva i tehničkih propisa.

Glavni ciljevi ZP u UTVSI

- Identifikacija i privlačenje iskusnih i novih kolega praktičara da postanu aktivni članovi ZP,
- Definisanje problema sa kojima se suočavaju PPOV,
- Koncipiranje i implementacija rešenja za poboljšanje uslova rada PPOV,
- Redovno organizovanje stručnih skupova, obuka, konferencija i radionica za razmenu novih znanja iz oblasti komunalne delatnost,
- Podsticanje inovacija, usklađivanje sa propisima i razvoj profesionalnih veština, kao i promocija struke,
- Zastupanje interesa članova i struke kod JP ili JKP, donosioca odluka i donatora.

Metodologija rada

- Grupni rad i radionice
- Učesnici analiziraju ključne probleme i predlažu delovanje ZP

Naziv događaja:	<i>Osnivanje Zajednice praktičara operatera PPOV</i>
Datum:	29.01.2025.
Mesto:	Privredna komora Srbije, Terazije 23/VIII, Beograd, Srbija
Učesnici:	Predstavnici: Ministarstva zaštite životne sredine, javnih preduzeća (JP)/javnih komunalnih preduzeća (JKP), GIZ-RCDN, VSA, UTVSI Ukupan broj učesnika: 30 Učesnici iz JKP ViK: 21 Ministarstvo zžs: 1 GIZ-RCDN: 1 VSA: 1 UTVSI: 5 Ostali: 1 Muškarci: 12 Žene: 18
Glavni cilj:	- Osnivanje Zajednice praktičara operatera PPOV u okviru UTVSI - Izbor prioriternih tema za obradu na narednim sastancima ZP
Izbor članova radne grupe i Predsedavajućeg	Jednoglasno je usvojeno da se RG sastoji od pet članova. Za Predsedavajućeg člana RG izabran je predstavnik JKP Kragujevac, a ostali članovi RG su iz JKP BVK, JKP Kruševac, JKP Vršac i JKP Leskovac.

Izbor prioritetnih tema za obradu na narednim sastancima ZP

1. Kvalitet dolazne vode
2. Zakon o komunalnim delatnostima
3. Odlaganje mulja
4. Podizanje svesti javnosti o značaju tretmana otpadnih voda
5. Nedostatak stručnog osoblja
6. Regulacija pravljanja muljem iz opštinskih postrojenja za PPOV
7. Uticaj na životnu sredinu
8. Upravljanje energijom u PPOV
9. Rukovođenje i održavanje PPOV
10. Bezbednost i zdravlje na radu
11. Obrazovanje i sertifikacija
12. Ponovna upotreba mulja
13. Preventivno održavanje
14. Neadekvatan ugled sektora otpadnih voda
15. Ažuriranje baze podataka, prikupljanje potrebnih
16. Izazovi u mašinskom i elektro održavanju
17. Izazovi u biološkom održavanju

Naziv događaja:	<i>II sastanak Zajednice praktičara operatera PPOV</i>
Datum:	03.04.2025
Mesto:	Hotel Sunce, Sokobanja, Rudnička 2
Učesnici:	Predstavnici: Ministarstva zaštite životne sredine, GIZ-RCDN, VSA, UTVSI i članovi ZP iz redova javnih preduzeća (JP)/javnih komunalnih preduzeća (JKP) Ukupan broj učesnika: 20
Cilj sastanka :	• Usvajanje Akcionog plana Zajednice praktičara operatera PPOV za period 2025./2026. god, • Predstavljanje grupe trenera UTVSI i programa obuka • Definisanje tema za naprednu razmenu znanja i iskustava među operaterima.

Akcioni Plan ZP operatera PPOV za 2025./2026. godinu

Organizacioni razvoj:

- ☐ -Uspostavljanje kanala za komunikaciju ZP
- ☐ -Razrada detaljnog Plana aktivnosti ZP
- ☐ -Definisanje saradnje sa Odborom za otpadne vode
- ☐ -Priprema baze podataka operativnih PPOV i investicija u kanaliz. sisteme i PPOV -priprema analize

Jačanje kapaciteta:

- Razmena iskustva iskusnih operatera PPOV – sa podrškom VSA
- Regionalna razmena iskustva iskusnih operatera PPOV
- Razrada i sprovođenje Programa za jačanje kapaciteta za nova PPOV (RCDN program 2A)

Zastupanje i lobiranje:

- Uključivanje članova ZP u zastupanje i lobiranje (Zakon za komunalne delatnosti, Kvalitet dolazne vode, -Upravljanje muljem, nedostatak stručnih kadrova, Atraktivnost radnih mesta na PPOV, Bezbednost i zdravlje na radu, itd)
- Predstavljanje na događajima (npr. Forum Voda ili dr. događaji)

Program obuka za rad i održavanje PPOV po programima RCDN-a

1A: Planiranje
infrastrukture za
otpadne vode

1B: Uvod u sisteme za
otpadne vode

2A: Rad i održavanje sistema za odvođenje i prečišćavanje
otpadnih voda:

Modul 1:Uvod u tehnologiju

Modul 2:Upravljanje radom PPOV

Modul 3:Upravljanje muljem i energijom

Modul 4: Netehnološki aspekti rada i održavanja PPOV

Ciljna grupa – Donosioci odluka,
rukovodstvo opština i ViK

Tehnički kadrovi sa malo iskustva koji rade na
PPOV ili očekuju izgradnju PPOV

Zaključci sa II sastanka ZP

- ❖ *Usvojen Akcioni Plan ZP operatera PPOV za 2025./2026. godinu,*
- ❖ *Predstavljena grupa trenera i program obuka za rad i održavanje PPOV po programima RCDN-a,*
- ❖ *Izbor tema za naprednu razmenu znanja i iskustva:*
 - predimenzionisanost postrojenja,
 - uticaj industrijskih voda na rad PPOV,
 - odlaganje mulja,
 - energetska efikasnost,
 - održavanje elektro i hidromašinske opreme,
 - upravljanje muljem, tretman mulja.

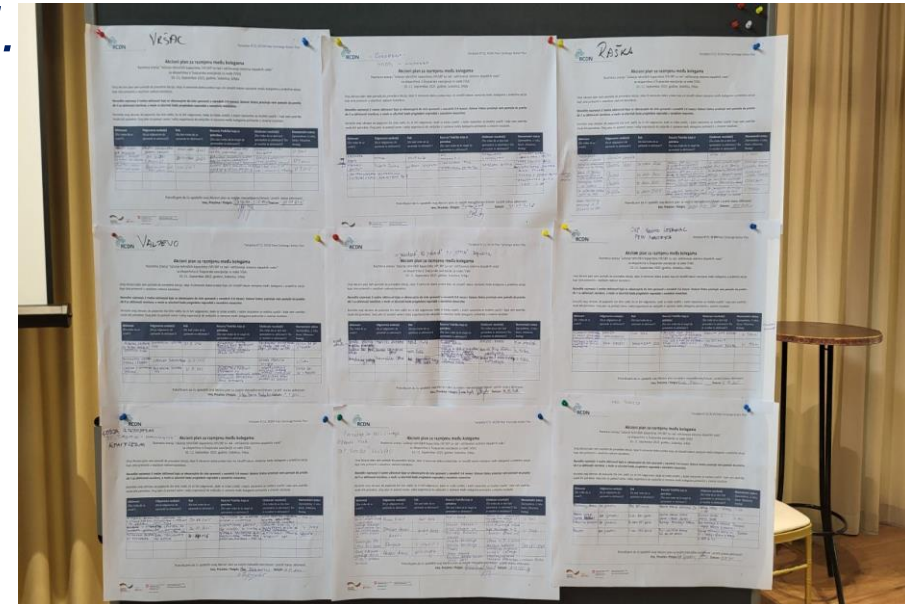

Naziv događaja:	<i>III sastanak Zajednice praktičara operatera PPOV</i>
Datum:	10.09-11.09.2025
Mesto:	Vila Majur, Put Edvarda Kardelja 445, Kelebija, Subotica
Učesnici:	Predstavnici: GIZ-RCDN, VSA, UTVSI i članovi ZP iz redova javnih preduzeća (JP)/javnih komunalnih preduzeća (JKP) Ukupan broj učesnika: 25
Cilj sastanka :	- Obrada teme <u>Identifikacija operativnih problema</u> kroz tri podteme: ➤ predimenzionisanost PPOV, ➤ udari industrijskog opterećenja u dotoku na PPOV ➤ optimizacija energetske efikasnosti. - Izrada Akcionog plana za pojedinačna PPOV

Zaključci sa III sastanka ZP

- ❖ Realizovana razmena iskustava sa expertima iz Švajcarske,
- ❖ Definisan Akcioni Plan za svako PPOV za 2025./2026. god.
- ❖ Usvojen dogovor o praćenju realizacije Akcionog Plana pojedinačnih PPOV.

***Pozivamo zainteresovane kolege da pristupe
Zajednici praktičara operatera PPOV !***

HVALA NA PAŽNJI!